

Wprowadzenia części drogowej subwencji ogólnej z budżetu państwa na finansowanie przebudowy, remontów i modernizacji dróg gminnych, oczekują samorządowcy z gmin wiejskich. Wysokość dofinansowania miałyby być uzależniona od długości dróg utwardzonych na obszarach wiejskich oraz stawki na 1 km drogi utwardzonej w wysokości około 16 tys. zł. Policzone, że dla budżetu państwa stanowiłoby to wydatek roczny rzędu 1,6 mld zł. Źródłem pieniędzy miałyby być wzrost dochodów budżetu państwa z tytułu uszczelnienia poboru podatku VAT i akcyzy paliwowej. Dodatkowym źródłem mógłby być podatek VAT naliczany przy inwestycjach drogowych, przekazywany byłby na rzecz części drogowej subwencji.

Duże potrzeby

Wg stanu na koniec 2016 r. w Polsce było 419,6 tys. km dróg publicznych, w tym o charakterze gminnym 246,1 tys. km, czyli prawie 59 proc. ogółu dróg publicznych. Większość z nich (200 tys.) zlokalizowanych jest na obszarach wiejskich. Mniej niż połowa (91,8 tys. km) jest utwardzona. Drogi gminne na obszarach wiejskich pełnią nie tylko rolę komunikacyjną dla miejscowej ludności i przedsiębiorców oraz z gmin okolicznych. Są one często opcją alternatywną dla dróg wojewódzkich czy krajowych (szczególnie podczas ich budowy i modernizacji). Pełnią również funkcję dróg dojazdowych do dużych ciągów komunikacyjnych.

Gminy wiejskie i miejsko-wiejskie posiadające rozległe sieci dróg na obszarach wiejskich nie są w stanie samodzielnie, bez dodatkowych źródeł finansowania, podołać dużym wyzwaniom finansowym związanym z utrzymaniem dróg, spełniających nowoczesne wymogi ich użyteczności i bezpieczeństwa. W latach dziewięćdziesiątych likwidację podatku drogowego, będącego dochodem gmin, uzasadniano tym, że zostanie on uwzględniony w opłacie akcyzowej paliwa, z której środki będą finansować inwestycje drogowe m.in. w gminach. Pomimo deklaracji władz centralnych mechanizm ten nie został ustalony ustawowy.

Duże wydatki

Jak podkreślają samorządowcy ze Związku Gmin Wiejskich RP, gminna infrastruktura drogowa nie ma własnego źródła finansowania, jak to jest w przypadku oświaty. Ani w formie odpłatności za korzystanie, ani w formie subwencjonowania z budżetu państwa. Planowane dofinansowanie inwestycji drogowych z funduszy unijnych i rządowego „*Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 – 2019*” (na 2018 rok dla gmin z obszarami wiejskimi szacowana kwota wynosi ok. 300-350 mln zł) zaspokaja niewielką część potrzeb. Tymczasem rozległość zamiejskiej sieci drogowej i wysokie koszty inwestycji nakładają na gminy wiejskie nieproporcjonalne - w stosunku do liczby mieszkańców i dochodów ich budżetów - obciążenia związane z wykonywaniem zadań drogowych.

W roku 2016 gminy wiejskie na utrzymanie, remonty i budowę dróg wydały 2,2 mld zł, w tym 1,56 mld zł jako wydatki majątkowe. Gminy miejsko-wiejskie w tym samym okresie wydały około 1,7 mld zł na utrzymanie, remonty i budowę dróg, w tym 1,2 mld zł to wydatki majątkowe. Na podstawie badań ankietowych gmin, przeprowadzonych w latach 2014-2015, Związek Gmin Wiejskich oszacował potrzeby inwestycyjne gmin wiejskich i miejsko-wiejskich w perspektywie lat 2014-2020. Z badań wynika kwota ok. 26 mld zł. Samorządowcy oczekują, że połowę kosztów sfinansują fundusze zewnętrzne. Ich zdaniem nawet uwzględniając zastrzyk pieniędzy unijnych niezbędne jest dodatkowe, stałe źródło finansowania z budżetu państwa. W kwocie co najmniej 1,65 mld zł rocznie.

Drogi lokalne: gminy wiejskie chcą subwencji

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: niedziela, 12, listopad 2017 12:59

Jarosław Komża

Odsłony: 1136

Źródło: stanowisko Kongresu Gmin Wiejskich z 20.10.2017